

**RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON
KAPITALINI RIVOJLANTIRISH:
IMKONIYAT VA ISTIQBOLLAR
XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN**
Chirchiq, 2025-yil 25-aprel

**HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT IN A
DIGITAL SOCIETY: OPPORTUNITIES
AND PROSPECTS
INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE**
Chirchik, April 25, 2025

**РАЗВИТИЕ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО
КАПИТАЛА В ЦИФРОВОМ ОБЩЕСТВЕ:
ВОЗМОЖНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВЫ
МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ**
Чирчик, 25 апреля 2025 г.

**“RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH: IMKONIYAT VA ISTIQBOLLARI”
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya**

**“RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH:
IMKONIYAT VA ISTIQBOLLARI”
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
TASHKILY QO'MITASI**

Rais: G.I.Muxamedov – Chirchiq davlat pedagogika universiteti rektori

Tashkiliy qo'mita a'zolari:

B.X. Eshchanov – Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor

S.B. Qorayev – Yoshlar masalalari va ma'naviy ma'rifiy ishlar bo'yicha prorektor

D.B. Axmadjanov – O'quv ishlari bo'yicha prorektor

O.A. Ortiqov – Moliya va iqtisod ishlari bo'yicha prorektor

S.X. Gayupova – Ta'lim sifatini nazorat qilish bo'lim boshlig'i

F.A. Ikramov – Texnik foydalanish va xo'jalik bo'limi boshlig'i

R.A. Ikramov – Gumanitar fanlar fakulteti decani

G.G'. G'affarova – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini mudiri

Tashkiliy qo'mitaning ishchi guruhi:

N.A. Nazarov – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini professori

M.X. Borotov – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini professori

Sh.X. Tog'ayev – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini dotsenti

B.M.Qandov – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini dotsenti

G.S. Raxmonva – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini dotsent v.b.,

F.A. Ibroximov – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini katta o'qituvchisi

A.A. Yo'ldoshev – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini o'qituvchisi

O.T. Berkinov – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini o'qituvchisi

D.A. Norboyeva – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi kafedrasini magistranti

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA INTEGRATSIYALASHGAN FAOLIYATLARARO MASHG'ULOTLARINI TASHKIL ETISHNING NAZARIY ASOSLARI

Ilesova Lazzat Asan qizi

CHDPU Maktabgacha ta'lim fakulteti Maktabgacha ta'lim yo'nalishi 1-bosqich
magistranti

[**ilesovalazzat102@gmail.com**](mailto:ilesovalazzat102@gmail.com)

Abduqodirova Nodira

Maktabgacha ta'lim fakulteti Maktabgacha ta'lim yo'nalishi 3-bosqich talabasi

Annotatsiya Maqolada maktabgacha yoshdagi bolalar faoliyatiga integratsion yondashishning mazmuni, vazifalari va omillari xususida so'z yuritiladi. Jamiyatdagi integratsiya jarayonida insonning integratsiya - alohida elementlarni yig'ib, ularni birlashtirish, yaxlit holga keltirish deb tushunish mumkin. Ta'limni integratsiyalashning asosiy maqsadi maktabgacha yoshdanoq tabiat va jamiyat haqida yaxshi tasavvur asoslarini qo'yish va ularning rivojlanishi qonunlariga o'z munosabatini shakllantirishdir. Bunday harakatlar har bir o'qituvchi mashg'ulot rejasini tuzishda izlanishlar olib borishga turtki bo'ladi. Maqolada ham maktabgacha ta'lim tashkilotlarida integratsiyalashgan faoliyatlararo mashg'ulotlarni tashkil etishning nazariy asoslari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: Integratsiya, maktabgacha ta'lim, mashg'ulot, metod, yangilik, yondashuv, bola, tarbiyachi.

Аннотация В статье рассматриваются содержание, задачи и факторы интеграционного подхода к деятельности дошкольников. Под интеграцией человека в процессе интеграции в общество можно понимать интеграцию - сбор отдельных элементов и их объединение в единое целое. Основная цель интеграции образования состоит в том, чтобы с дошкольного возраста заложить основы хорошего представления о природе и обществе и сформировать собственное отношение к закономерностям их развития. Такие действия стимулируют каждого учителя проводить исследования при составлении плана обучения. В статье также анализируются теоретические основы организации интегрированного междисциплинарного обучения в дошкольных образовательных организациях.

Ключевые слова: Интеграция, дошкольное образование, обучение, метод, новизна, подход, ребенок, воспитатель.

Abstract. the article will talk about the content, tasks and factors of an integrative approach to the activities of preschool children. In the process of integration in society, human integration can be understood as the accumulation of individual elements and their

unification, becoming integrated. The main goal of the integration of education is to lay the foundations of a good idea of nature and society from preschool age and form its own attitude to the laws of their development. Such actions will be the impetus for each teacher to conduct research in the creation of a training plan. The article also analyzes the theoretical foundations of the organization of integrated inter-activity training in preschool educational organizations.

Keywords: integration, preschool education, mashg'ulot, method. novelty, approach, child, educator.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 30-sentabrdagi “Maktabgacha ta’lim tizimi boshqaruvini tubdan takomillashtirish chora tadbirlari to‘g‘risida” PF-5198-son farmonida ta’kidlagandek, “Maktabgacha ta’lim sohasi uzluksiz ta’lim tizimining birlamchi bo‘g‘ini hisoblanib, u har tomonlama sog‘lom va barkamol bola shaxsini tarbiyalash va maktabga tayyorlashda g‘oyat muhim ahamiyat kasb etadi. Mustaqillik yillarida Respublikada ta’lim tarbiya tizimi va barkamol avlodni tarbiyalash davlat siyosatining asosiy ustuvor yo‘nalishlari darajasiga ko‘tarildi.[1]

Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo‘yiladigan Davlat talablarining 2-bob 3-bandida integratsiya tushunchasiga alohida to‘xtalib, integratsiya bola ta’limi va rivojlanishidagi mazmun tarkibiy qismlari o‘rtasidagi bog‘liqlikni ta’minlovchi jarayon ekanligi ko‘rsatib o‘tilgan. “Integratsiya” so‘zi lug‘atlarda izohlanishicha, lotincha, “integratio” so‘zidan olingan bo‘lib, qayta qurish, tiklash, to‘ldirish (“integr”-to‘liq, butun, yaxlit degan ma‘noni anglatadi.[2] Shuningdek, boshqa bir lug‘atlarda “integratsiya” o‘zaro bog‘langan holda rivojlantirish, “integrirovat” bir butun qilib birlashtirmoq, yaxlit holga keltirmoq, deyilsa, sohaviy lug‘atlarda “integratsiya” o‘qitishning maqsad va omillarini bir butun qilib birlashtirish, deb izohlanadi.

Integratsion yondashuv asosida maktabgacha yoshdagi bolalarning faoliyatini tashkil etish aniq maqsadga qaratilgan yaxlit pedagogik jarayon bo‘lib, ushbu jarayonda quyidagi pedagogik vazifalar hal qilinadi:

-Maktabgacha yoshdagi bolalarda har tomonlama tasavvurlarni umumlashtirish tushunchalari hosil bo‘ladi.

-Maktabgacha yoshdagi bolalarda bilishga bo‘lgan qiziqish kuchayadi.

-Maktabgacha yoshdagi bolalarda mustaqil erkin fikrlash imkoniyati kengayadi.

-Maktabgacha yoshdagi bolalarga o‘tilayotgan mashg‘ulotlar samaradorligi ortadi.

Tarbiyachi bolaga hamma narsani o‘zaro bog‘liqligini ko‘rsatish lozim. Fanlararo - faktlar, tushunchalar, tamoyillar. Ma’lumki tarbiyachi integratsiyalashgan mashg‘ulotni tayyorlashda ikki yoki undan ortiq mashg‘ulotlardan foydalanadi. Bu faqat mustahkam

“RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH: IMKONIYAT VA ISTIQBOLLARI” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

bilim uchun turli fanlardan yaqin tushunchalarning birikmasi emas, balki bir mavzuni o'rganishda turli mavzularni, umumiy yondashuv asosidagi butun mavzular blokini bir butunga birlashtirish lozim. Integratsiyalashgan mashg'ulotlar mashg'ulotga jiddiy tayyorgarlik ko'rishni talab qiladi. Integratsiyalashgan mashg'ulotning shakli nostandart va qiziqarli. Har xil turdagi ishlardan foydalanish tarbiyalanuvchilarning diqqatini yuqori darajada ushlab turadi. Integratsiyalashgan mashg'ulotlar izlanish, tayyorgarlik, ijro (asosiy), yakuniy (refleksiv)dan iborat bo'ladi. Ular an'anaviy mashg'ulotlardan shu toifasi bilan farq qiladi. Xo'sh, integratsiyalashgan mashg'ulotlar tarbiyachiga nima beradi? Avvalo, ma'naviy ozuqa oladi. Bunda odatiy mashg'ulotdan chalg'ib, o'zi va bolalar uchun tashkil qilish mumkin bo'lgan bayramdir. Bunday saboqlar zavq bag'ishlaydi. Bolalar uchun qiziqarli, ularda mashg'ulotga, musiqaga, tadqiqot ishlariga qiziqish uyg'otadi. O'z mashg'ulotini mazmunli o'tkazish, tarbiyalanuvchini qiziqitirish, mashg'ulotda ijodiy muhit yaratish bevosita tarbiyachining shaxsiy manfaati bilan bog'liq. Integratsiyalashgan mashg'ulotlarni o'tkazishda quyidagi maqsadlarga erishiladi:

- turli fan sohalarida qo'llaniladigan tushunchalarni ko'rib chiqish;
- aqliy operatsiyalar bilan maqsadli ishlarni tashkil etish: taqqoslash, umumlashtirish, tasniflash, tahlil qilish, sintez qilish va boshqalar;
- predmetlararo aloqalarni va ularning turli masalalarni yechishda qo'llanilishini ko'rsatish.[3]

Darxaqiqat, integratsiyalashgan mashg'ulotlarida bolalar oson ishlaydi va qiziqish bilan keng materialni o'rganadi. O'zlashtirilgan bilim va ko'nikmalar tarbiyalanuvchilar tomonidan namunaviy ta'lim sharoitlarida nafaqat amaliy faoliyatida qo'llanilishi, balki ijodkorlikning hamda intellektual qobiliyatlarning namoyon bo'lishiga yo'l ochiladi.

XULOSA

Ta'lim tizimiga mashg'ulotlarning integratsiyalashuvining joriy etilishi hozirgi kunda maktabgacha va butun jamiyat oldiga qo'yilgan vazifalarni hal qilish imkonini beradi. Integratsiyalashgan darslar bolalarda dunyoning yaxlit rasmini shakllantirishga, tabiatdagi, jamiyatdagi va butun dunyodagi hodisalar o'rtasidagi aloqalarni tushunishga yordam beradi. Integratsiyalashgan faoliyatlarda didaktik maqsadlarga yaxshiroq erishiladi: kognitiv, rivojlantiruvchi va tarbiyaviy. Estetik sikl ob'yektlarining integratsiyasi bu aloqaning axloqiy va axloqiy tomoniga ta'sir qiluvchi inson - jamiyat - tabiat munosabatlariga erishishga imkon beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 30-sentabrdagi “Maktabgacha ta'lim tizimi boshqaruvini tubdan takomillashtirish chora tadbirlari to'g'risida” PF-5198-son

2. O'zbekiston Respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari. 2018-yil. 18-iyun.

3. November 2021 Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences Scientific Journal Impact Factor VOLUME 1 | ISSUE 10 ISSN 2181-1784 SJIF 2021: 5.423

4. Akmalova, P. D. (2019). The concept of moral personality development in creativity thinkers of central asia. ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal, 9(1), 135-141.

MUZEY PEDAGOGIKASINING ASOSIY PRINTSIPLARI VA USULLARI

Ashirova Noila

Chirchiq davlat pedagogika universiteti Tarix yo`nalishi 1-bosqich magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada muzey pedagogikasining asosiy deb topilgan prinsplari va ularning usullari va bu to`g`risidagi bir qancha olimlarning olib brogan tadqiqotlari xususida so`z boradi.

**Kalit so`zlar:** muzey pedagogikasi, ob`yekt, konstruktiv, intellekt, vizual fikrlash, aql-idrok, badiiy muzey, imkoniyat, tajriba, fond, tasvir, idrok.

Аннотация: В этой статье рассматриваются принципы и методы музейной педагогики, которые считаются основополагающими, и исследования, проведенные несколькими учеными по этому поводу.

Ключевые слова: музейная педагогика, объект, конструктив, интеллект, визуальное мышление, интеллект, художественный музей, возможность, опыт, фонд, тасвир, восприятие.

Annotation: this article will talk about the princeps, which are considered the main ones of museum pedagogy, and their methods, and the research of brogan, which led to several scientists about this.

Keywords: Museum pedagogy, object, constructive, intellect, visual thinking, intelligence, Art Museum, opportunity, experience, Foundation, description, perception.

Rivojlanish ta'limining pedagogik nazariyalari aynan shu asosiy printsipga asoslanadi. Psixologiyada " taqlid va o'rganishga noto'g'ri qarash bor edi. Taqlid va o'rganish sof mexanik jarayon sifatida qabul qilindi. Agar men o'z tajribamdan kelib chiqqan bo'lsam, bu aqlning ko'rsatkichidir va agar men taqlid qilsam, siz hamma narsaga taqlid qilishingiz mumkin deb ishonilgan.

**“RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH: IMKONIYAT VA ISTIQBOLLARI”
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya**

93.	Jumayeva Muhlis Anvar qizi RIVOJLANGAN DAVLATLARDA DIN BILAN DAVLAT O'RTASIDAGI MUNOSABAT.	403
94.	Sayfiyev Sardor OLIY TA'LIMDA KREDIT-MODUL TIZIMINING AFZALLIKARI	406
95.	Абрамова Ирина К ВОПРОСУ ПОНИМАНИЯ ЛИЧНОСТНОЙ АВТОНОМИИ ПОДРОСТКОВ В ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ НАУКЕ	409
96.	Jovliyeva S.X., Makamov A.X., Nurimova Sh.O., Muxammadaliyev R.I. G'O'ZA POPULYATSIYASIDA FUSARIUM OXYSPORUM F.SP.VASINFECTUM TA'SIRIGA CHIDAMLILIK BELGILARINI FENOTIPIK BAHOLASH	414
97.	Zayniyeva Mehrangiz, Karimova Sevinch BMTNING “MA'RIFAT VA DINIY BAG'RIKENGLIK” REZOLYUTSIYASI	419
98.	Sodiqova Onaxon IJTIMOYIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI	422
99.	Xolmirzayeva Zebunisobegim TARIX VA TARIXIY QADRIYATLAR TARG'IBI: RAQAMLASHTIRISH KONTEXTIDA	426
100.	Ilesova Lazzat Asan qizi MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA INTEGRATSIYALASHGAN FAOLIYATLARARO MASHG'ULOTLARINI TASHKIL ETISHNING NAZARIY ASOSLARI	430
101.	Ashirova Noila MUZEY PEDAGOGIKASINING ASOSIY PRINTSIPLARI VA USULLARI	433
102.	Abduvaliyeva Ruhshona Malik qizi CHO'LPONNING «KECHA VA KUNDUZ» ROMANIDA IJTIMOYIY-INSONIY MUNOSABATLAR	435
103.	Abduvaliyeva Sabina Kurbonali qizi BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARINING HARAKAT FAOLIYATINI JISMONIY VOSITALAR ORQALI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI	438
104.	Shadiyev Aziz Yakubjanovich, Abduvaliyeva S.K HARAKATLI O'YINLAR BOLALARNING JISMONIY VA AXLOQIY RIVOJLANISHIDAGI AHAMIYATI	441
105.	Dilnoza Anvar qizi Zoirova THE ROLE OF LEXICAL SKILLS IN THE PROCESS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES	443
106.	Abduqayumova Sevinch Murod qizi O'ZARO DIALEKTIK TAHLIL:UCHINCHI RENESSANS VA INSON KAPITALI O'RTASIDAGI ALOQALAR	446
107.	Abdusattorova Dilnura Shavkatjon qizi RAQAMLASHGAN JAMIYATDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH: IMKONIYATLAR VA ISTIQBOLLARI	449